

วิธีการปฏิบัติงาน	เรื่อง : การตรวจวิเคราะห์คุณภาพพื้นที่ปลูก	หน้า 1ของ 4
รหัสเอกสาร : WI - AG - 02	วันที่ประกาศใช้ : 1 สิงหาคม 2554	แก้ไขครั้งที่ : 00
จัดทำโดย :	ทบทวนและอนุมัติโดย :	
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจการเกษตร	

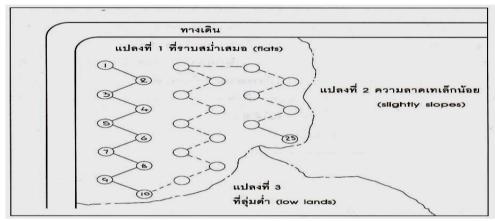
- 1. ผู้ปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- 2. คำนิยาม
- 3. **ขั้นตอน** การตรวจและวิเคราะห์คุณภาพพื้นที่ปลูก
- 3.1 พื้นที่ปลูก ต้องไม่มีประวัติเคยเป็น โรงพยาบาล, โรงงานอุตสาหกรรม, คอกสัตว์, โรง เก็บสารเคมี หรือ สถานที่ทิ้งขยะมาก่อน
- 3.2 ต้องไม่มีพื้นที่ที่มีการตรวจพบสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์แกโนคลอลีน (OC)และ/หรือ กลุ่มออร์แกโน ฟอสเฟส(OP)ในดิน ในกรณีไม่แน่ใจหรือมีความเสี่ยงให้ส่งตรวจหรือใช้แผนภูมิประกอบการตัดสินใจ

วิธีการปฏิบัติงาน	เรื่อง : การตรวจวิเคราะห์คุณภาพพื้นที่ปลูก	หน้า 2ของ 4
รหัสเอกสาร : WI-AG-02	วันที่ประกาศใช้ : 1 สิงหาคม 2554	แก้ไขครั้งที่: 0

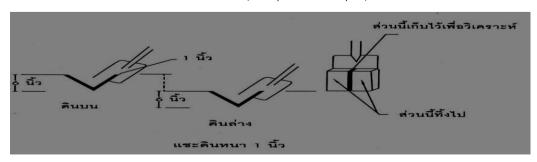
วิธีการเก็บดินเพื่อการตรวจ

1. แบ่งพื้นที่โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์และกำหนดจุดที่จะทำการเก็บตัวอย่างในบันทึกการเก็บ ตัวอย่างพื้นที่ปลูกเพื่อตรวจวิเคราะห์ (FM-AG-02) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับพื้นที่ในการตรวจดังนี้

ภาพ แสดงการแบ่งพื้นที่ในการเก็บตัวอย่างดินตามลักษณะภูมิประเทศ ชนิดของดิน ชนิดและอายุพืช และการใส่ปุ๋ย ใส่ปูน จุดเก็บตัวอย่างดิน

- 2. จุดที่กำหนดจะทำการเก็บตัวอย่างไม่ควรเป็น**สิญ**ก่า หอบ**6**้๋๋๋๋ คอกสัตว์ หรือกองปุ๋ยเก่า ฯลฯ
- 3. ทำความสะอาดผิวดินบริเวณจุดที่กำหนด หากใช้หลอดเจาะดิน สว่านเจาะดิน หรือสว่านรูป
 กระบอกต้องตั้งเครื่องมือให้ตั้งฉากกับผิวดินแล้วกดลงไปในระดับความลึก 6 นิ้ว สำหรับดินบน และ 12 นิ้ว
 สำหรับดินล่าง แล้วดึงขึ้นตรง ๆ หากใช้เสียมหรือพลั่วให้ขุดดินเป็นรูปตัว (V) ให้มีความลึกแนวดิ่ง 6 นิ้ว ส่วนที่
 เป็นตัววีนี้ทิ้งไป จากนั้นใช้เสียมแซะขอบด้านหนึ่งของตัว V ให้มีความหนาประมาณา นิ้ว โดยกดเสียมให้ลึก
 จนถึงก้นหลุม งัดดินขึ้นแล้วแบ่งดินด้านข้างทั้งสองของพลั่วออกทิ้งไป นำดินส่วนที่เหลือใส่ถังพลาสติก กระทำ
 ในลักษณะนี้จนครบทุกจุดที่ กำหนดมีข้อควรระวัง คือดินจากทุกจุดที่เก็บเพื่อนำมารวมในถังพลาสติก
 คลุกเคล้าให้เข้ากันดีอีกครั้งหนึ่งจะได้ตัวอย่างดินรวม (composite sample) เพื่อใช้เป็นตัวแทนของดินทั้งแปลง

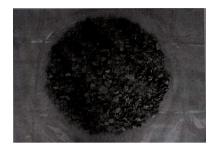

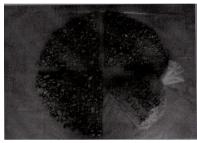
วิธีการปฏิบัติงาน	เรื่อง : การตรวจวิเคราะห์คุณภาพพื้นที่ปลูก	หน้า 3 ของ 4
รหัสเอกสาร : WI-AG-02	วันที่ประกาศใช้ : 1 สิงหาคม 2554	แก้ไขครั้งที่: 00

หลังจากคลุกเคล้าตัวอย่างดิน รวมให้เข้ากันดี แล้วพูนดินให้เป็นกองและทำเครื่องหมาย + บนยอดกองดิน แบ่งดินออกเป็น 4 ส่วน นำดินมา 1 ส่วน ประมาณ 0.5 - 1.0 กก.

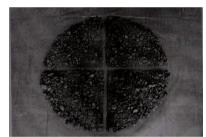
> นำดินซึ่งเก็บมาจากหลาย ๆ จุดใน 1 แปลงมา คลุกเคล้าให้เข้ากันดีบนแผ่นพลาสติกที่สะอาด จะได้ตัวอย่างดินรวม

แบ่งตัวอย่างดินรวมออกเป็น 4 ส่วนเท่า ๆ กัน

น้ำดินส่วนหนึ่งประมาณ 0.5 - 1กก. บรรจุลงในถุง พลาสติกที่สะอาดรัดปากถุงให้แน่นและเขียน รายละเอียดสังเขปกำกับ

นำดินส่วนที่แบ่งมานี้บรรจุลงในถุงพลาสติก เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับตัวอย่างดิน เช่น ชื่อผู้ส่ง ตัวอย่าง สถานที่เก็บและความลึกกำกับไว้ข้างถุงให้ชัดเจน รัดปากถุงให้แน่นแล้วนำส่งห้องปฏิบัติการเพื่อ ดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การเก็บดินบน 2-3 จุด แล้วเก็บดินล่าง 1 จุด เพราะในดินล่างมีความแปรปรวนของปริมาณ และชนิดธาตุอาหารพืชและสมบัติอื่น ๆ น้อยกว่าดินบน การเก็บดินในแต่ละระดับ ความลึกให้แยกกันในแต่ละ ถัง คือเก็บตัวอย่างดินบนใส่ไว้ในถังใบหนึ่ง และดินล่างใส่ไว้ในถัง อีกใบหนึ่งต่างหากแล้วทำการแบ่งดินมา วิเคราะห์ในทำนองเดียวกับดินบนที่อธิบายมาแล้ว บรรจุดินในถุงพลาสติกเขียนกำกับให้เรียบร้อยเช่นกัน

วิธีการปฏิบัติงาน	เรื่อง : การตรวจวิเคราะห์คุณภาพพื้นที่ปลูก	หน้า 4ของ 4
รหัสเอกสาร : WI-AG-02	วันที่ประกาศใช้ : 1 สิงหาคม 2554	แก้ไขครั้งที่: 00

ความลึกของตัวอย่างดินที่เก็บ

ความลึก (นิ้ว)	พืชที่ปลูก
0-3	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ สนามหญ้า แปลงเพาะกล้า
0-6	แปลงปลูกผัก ไม้ดอก ข้าวโพด ข้าวฟ่าง หรือก่อนการปลูกพืชล้มลุก ทุกชนิด
0-6 และ 6-12	ไม้ผล มันสำปะหลัง ไม้พุ่ม ไม้ยืนต้น อ้อย ฝ้าย ฯลฯ
ลึกกว่า 12	ไม้ยืนต้น ดินที่มีปัญหาเนื่องจากการสะสมเกลือต่าง ๆ เช่น เกลือ แกง ฯลฯ หรือแล้วแต่ความประสงค์ในการแก้ปัญหาเป็น ราย ๆ ไป

4. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

4.1 บันทึกการเก็บตัวอย่างพื้นที่ปลูกเพื่อตรวจวิเคราะห์ (FM-AG-02)

